

Šiandien iškilmingoje ceremonijoje Panevėžio miesto garbės piliečio, karininko Jono Variakojo (1892-1963) regalijos įteiktos jo sūnui Jonui Variakojui, iš JAV atvykusiam pasiimti apdovanojimo.

„Jau 99 metai praėjo po to, kai mūsų savanoriai sumušę išvarė bolševikų agresorius ir išvadavo Panevėžį ir jo apylinkes. Tuomet vyrai ne garsiomis deklaracijomis, o asmeniniu pasiaukojimu ir asmeninėmis aukomis tvirtai pasakė – tikime laisve, tikime nepriklausomybe, esame pasiryžę apginti save, savo šeimas, savo Lietuvą. 1919 metų savanorių kovas šiandien vadiname žygdarbiu, kurio dėka šiomet švenčiame valstybingumo atkūrimo 100-metį. Tokiam žygdarbiui pasiekti reikėjo organizacinių gebėjimų, profesionalumo, talento, o svarbiausia – tikėjimo laisvos Lietuvos idėja. Reikėjo lyderių, kurie visa tai turėtų, kuriais tikėtų ir pasitikėtų savanoriai ir civiliai gyventojai. Būtent toks vadas ir buvo Jonas Variakojis. Todėl didžiuojuosi, kad Savivaldybės taryba Panevėžio miesto garbės piliečio vardą Šimtmečio metais vienbalsiai suteikė pulkininkui leitenantui Jonui Variakojui“, – sakė meras Rytis Račkauskas.

Karininko sūnus J. Variakojis padėkojo už garbingą tėvo atminimo įvertinimą.

Dabartinėje Laisvės aikštėje 1919 m. sausio mėnesį Panevėžio srities apsaugos viršininkas karininkas J. Variakojis pašaukė savanorius į kovą prieš bolševikų Raudonąją armiją, kuri be jokio pasipriešinimo jau buvo užėmusi du trečdalius šalies teritorijos. Panevėžio dalinio savanoriai pirmieji ryžosi pasipriešinti, pirmieji Kėdainių kautynėse apgynė Lietuvos garbę ir nepriklausomybę, gegužės mėnesį išvijo raudonarmiečius iš Ukmergės, Panevėžio, Kupiškio, o iki birželio 15 d. buvo išvadotas jau ir visas Rokiškio kraštas.

Muzikiniame teatre vykusiame renginyje tylos minute pagerbti žuvę Aukštaitijos krašto gynėjai, prie Nepriklausomybės kovų savanorių kapų bei karvedžio Jono Variakojo paminklo padėtos gėlės.

